

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku
KANCELARIA
WPLYNEŁO
2009-05 22
Ilość zał.
poz. rej. /symbol Wyd.
podpis

Egz. Nr 2

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU
Data 22 MAJ 2009
Ilość zał. Podpis 28153

KL-uh
Jm

**PROTOKÓŁ KONTROLI
DOMU DZIECKA W BIAŁOWIEŻY**

BIAŁYSTOK - MAJ - 2009r.

Protokół
kontroli problemowej Domu Dziecka w Białowieży

Kontrolę przeprowadziły – Katarzyna Liedke - Charkiewicz - kierownik zespołu - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, Małgorzata Osipowicz – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w dniu 27 kwietnia 2009 roku na podstawie upoważnienia Nr 98 (PS.VI.MO.0939/98/09) z dnia 21 kwietnia 2009r., które w imieniu Wojewody Podlaskiego wydał Pan Andrzej Kozłowski dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Kontrolą za okres od 01.01.2008r. do dnia kontroli objęto działania placówki na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Kontrolujące wpisały się do książki kontroli pod pozycją 104.

Wyjaśnień w toku kontroli udzielała

1. Pan Roman Szpakowicz – dyrektor

Ustalenia kontroli

Dom Dziecka w Białowieży od 01.01.2009r. dysponuje 30 miejscami

W dniu kontroli w ewidencji placówki figurowało 28 wychowanków. Długość pobytu dzieci w placówce przedstawia się następująco: do 6 m-cy – 4 dzieci, do 1 roku – 6 dzieci, do 2 lat – 9 dzieci, do 3 lat – 2 dzieci, powyżej 3 lat – 7 dzieci.

Wychowankowie placówki pochodzą z rodzin, niewydolnych wychowawczo, obciążonych chorobą psychiczną niepozwalającą rodzinom na funkcjonowanie oraz patologią społeczną (alkoholizm, przemoc).

Sytuacja prawna dotycząca sprawowanej opieki nad przebywającymi w placówce wychowankami przedstawia się następująco: 21 dzieci pochodzi z rodzin z ograniczoną władzą rodzicielską, 4 dzieci - z rodzin pozbawionych władzy rodzicielskiej, 2 dzieci - z rodzin, gdzie jeden z rodziców ma władzę rodzicielską ograniczoną a drugi jest władzy pozbawiony, 1 - rodzic ma zawieszoną władzę rodzicielską. W placówce przebywa 8 półsierot.

Prawo do kontaktów dziecka z rodziną jest jednym z najważniejszych praw wychowanka w placówce, ponieważ na gruncie obowiązujących przepisów, celem działań placówki jest podtrzymywanie więzi dziecka z rodziną i działania na rzecz jego powrotu do domu.

Placówka umożliwia dzieciom regularne, osobiste i bezpośrednie kontakty z rodzicami oraz innymi osobami bliskimi oraz zapewnia im warunki sprzyjające utrzymaniu osobistych kontaktów z rodziną. Kontakty odbywają się na terenie Domu. Dzieci mogą zaprosić swoich bliskich do pokoi mieszkalnych lub innych pomieszczeń placówki przeznaczonych do spotkań. Dzieci mogą wyjeżdżać do domów rodzinnych lub do osób bliskich, za zgodą Dyrektora na tzw. urlopowanie. Wówczas rodzice podpisują zobowiązanie do opieki i ponoszenia odpowiedzialności za dziecko. Dłuższe pobyty z rodziną naturalną (np. ferie, wakacje, święta), monitorowane są przez pracowników placówki i w uzasadnionych przypadkach (np. rodzice pod wpływem alkoholu, dzieci pozostające bez opieki), dzieci wracają do placówki wcześniej.

W przypadku wyjazdu dziecka do rodziny pokrywane są koszty jego przejazdu do domu i z powrotem. Jeżeli zajdzie potrzeba dzieci dowożone są również samochodem służbowym placówki do ich domów. Podopieczni mają stały dostęp do telefonu, z którego mogą korzystać w uzasadnionych przypadkach.

W Domu uroczyscie obchodzone są np. Święta Wielkanocne, Boże Narodzenie, Dzień Matki, wówczas zapraszani są rodzice i rodzina dzieci, organizowany jest poczęstunek. Rodzice rzadko korzystają z możliwości odwiedzenia dzieci w placówce z takich okazji.

Z dziećmi prowadzone są rozmowy jak ważną rolę odgrywa rodzina i bliscy w życiu każdego człowieka. Dzięki takim działaniom podopieczni uczeni są poszanowania i podtrzymywania związków emocjonalnych z osobami dla nich ważnymi.

Placówka nawiązała i nadal nawiązuje kontakty z dalszą rodziną podopiecznych: ciociami, dziadkami, starszym rodzeństwem, kuzynami, chrzestnymi.

Wszystkie istotne decyzje dotyczące dziecka uzgadniane są z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi. Dotyczy to zwłaszcza konieczności leczenia specjalistycznego, diagnostyki, pobytu w szpitalu, wyjazdów na zimowy i letni wypoczynek itp.

Regulowanie sytuacji prawnej dzieci odbywa się na bieżąco. Z chwilą pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej dzieci zgłaszane są do ośrodka adopcyjno – opiekuńczego. W dniu kontroli czworo wychowanków było zgłoszonych do OAO w Białymstoku w celu poszukiwania im zastępczego środowiska rodzinnego.

W toku kontroli ustalono, że placówka podejmuje wiele działań w celu powrotu dzieci do rodziny. Skupiono się na pracy z rodziną naturalną dziecka poprzez:

- wizyty w domach nowoprzybyłych podopiecznych w celu zdiagnozowania sytuacji rodzinnej, materialno - bytowej, a tym samym przyczyn umieszczenia dzieci w placówce,
- odwiedzanie dzieci przebywających u rodziców na urlopowaniu, w celu monitorowania sytuacji rodzinnej, udzielania rad, wskazówek, informowania o bieżących sprawach dotyczących dzieci,
- zwracanie uwagi na usprawnienie funkcji opiekuńczo - wychowawczej rodziców: właściwa opieka i zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa w czasie ich pobytu w domach, regularne powroty do placówki,
- wspieranie rodzin w zakresie prawidłowych relacji i komunikowania się,
- pomoc w sporządzaniu pism urzędowych, m. in. do sądów z wnioskiem o powrót dziecka do rodziny naturalnej, do ośrodków pomocy społecznej o udzielenie pomocy finansowej czy rzeczowej,
- zachęcanie starszego rodzeństwa do odwiedzin rodzeństwa przebywającego w placówce.
- przewóz dzieci do domów rodzinnych,
- zapraszanie rodziców do placówki na różne uroczystości,
- nakłanianie rodziców do terapii,
- pomoc w znalezieniu pracy.

W wyniku systematycznej pracy z rodzinami dzieci w 2008 roku ruch wychowanków przedstawiał się następująco:

- odeszło do rodziny biologicznej – 2 dzieci,
- odeszło do rodzin zastępczych – 8 dzieci,
- adopcja - 2 dzieci, w tym: zagraniczna - 2 dzieci,
- inne placówki – 3 dzieci,
- usamodzielnieni – 4 dzieci.

W 2009r. z placówki odeszło:

- 1 dziecko do rodziny biologicznej,
- 2 dzieci do rodzin zastępczych,
- 1 dziecko usamodzielniono.

Praca stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka

W placówce działa stały zespół do spraw okresowej oceny dziecka, do którego zadań należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka m. in. poprzez: ustalanie aktualnej

Stypulacja

Stypulacja

sytuacji rodzinnej dziecka, analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną oraz ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

Z przedstawionej kontrolującej dokumentacji wynika, iż stały zespół w roku 2008 zebrał się 4 razy (08.02.; 10.06.; 29.08.; 15.12.). Ostatnie posiedzenie zespołu odbyło się 11.02.2009r.

Na podstawie przedstawionych protokołów posiedzeń stałego zespołu stwierdzono, iż dokonanie okresowej oceny sytuacji dziecka nie w każdym przypadku odnosiło się do:

- aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- przedstawienia stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- powodów modyfikacji indywidualnych planów pracy;
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego potrzeb;
- określenia zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce

Dokumentacja wychowanków zawiera Kartę pobytu dziecka w placówce i indywidualny plan pracy z wychowankiem. Plan opracowany jest na dany rok szkolny i odnosi się do 10 sfer funkcjonowania wychowanków (stosunek rodziny do dziecka; stosunek dziecka do rodziny; funkcjonowanie dziecka poza placówką; nauka szkolna; funkcjonowanie dziecka w placówce; samodzielność i umiejętność samoobsługi; funkcjonowanie emocjonalne; stan zdrowia; zainteresowania; potrzeby dziecka.) oraz ocenę planu w semestrze. W każdej z opisywanych sfer określa się cele i sposób ich realizacji oraz uwagi.

Przedstawione kontrolującym plany zostały sporządzone na początku roku szkolnego bądź w jego trakcie - po przybyciu dziecka do placówki. Nie zawierają dat wpisów, nie ma opisów zachowań wychowanków w poszczególnych sferach funkcjonowania i w związku z tym nie wiadomo z czego wynikają cele jakie wychowawca chciałby osiągnąć w pracy z wychowankiem i jakie są efekty tej pracy. W pojedynczych przypadkach, pod hasłem: uwagi – jednozdaniowa ocena funkcjonowania, jak należy się domyślać - w trakcie całego półrocza. Oceny punktowe uzyskane przez dzieci nie są spójne z zapisem funkcjonowania w indywidualnym planie (jeśli takie uwagi występują) np.: dziecko otrzymało ocenę 5 w sferze *funkcjonowanie dziecka w placówce* w okresie od września do kwietnia; w punkcie *Znaczące dla dziecka wydarzenia* odnotowano, iż dziecko otrzymało upomnienie i karę zawieszenia kieszonkowego oraz pracy społecznej na rzecz grupy za samowolną ucieczkę i przebywało „na ucieczce” przez okres 1 miesiąca.

Stały zespół po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dzieci formułuje opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce. Opinie te nie w każdym przypadku są spójne z oceną dokonywaną przez zespół, nie znajdują także odzwierciedlenia w indywidualnym planie. Dokumentacja prowadzona jest nierzetelnie. Nie wynika z niej współpraca wychowawców, pracownika socjalnego i innych osób mających wpływ na proces wychowawczy dzieci.

Współpraca placówki z instytucjami działającymi ustawowo na rzecz dziecka i rodziny

Placówka współpracuje z licznymi instytucjami i dotyczy wielu dziedzin funkcjonowania placówki:

- sądami rodzinnymi – w celu regulowania sytuacji prawnej dzieci,
- kuratorami sądowymi – w celu zdobycia informacji o środowisku rodzinnym, funkcjonowaniu rodziny, problemach wychowawczych,
- Ośrodkiem Adopcyjno - Opiekuńczym w Białymstoku - poszukiwanie zastępczego środowiska rodzinnego dzieciom,
- Policją,
- Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej – właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu rodziców dzieci w celu ustalenia aktualnego

Rhypolow

22

miejsca pobytu opiekunów dziecka, rozpoznanie sytuacji socjalno-bytowej (wywiady środowiskowe),

- szkołami, do których uczęszczają dzieci – uzyskanie informacji o efektach nauki szkolnej, trudnościach w nauce, problemach wychowawczych itp.,
- poradniami zdrowia, w tym specjalistycznymi,
- parafiami kościołów właściwych ze względu na miejsce zamieszkania oraz deklarowaną przynależność wyznaniową rodziców – udzielanie sakramentów, opieka duszpasterska,
- innymi placówkami opiekuńczo - wychowawczymi.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że placówka podejmuje działania w kierunku pedagogizacji środowiska rodzinnego oraz na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych lub znalezienia im zastępczego środowiska rodzinnego.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor Placówki.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Domu Dziecka w Białowieży przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor Placówki składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Dyrektor
DOMU DZIECKA
Ryszard Szpakowicz
Ryszard Szpakowicz

Data

2003.05.20

Podpisy kontrolujących:

1. *K. Liedke-Charłiewa*
2. *M. Ogińska*